

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

w sprawie z powództwa "W.(...)" Spółki z o.o. w W.

przeciwko "M.(...)" Spółce z o.o. w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 maja 2008 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt I ACz (...),

- I oddala zażalenie w części dotyczącej odrzucenia sprzeciwu od nakazu zapłaty, a w pozostałym zakresie zażalenie odrzuca;**
- II zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2008 r. Sąd Apelacyjny uchylił postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 24 października 2007 r. i odrzucił sprzeciw pozwanego wniesiony od nakazu zapłaty. Postanowieniem z dnia 24 października 2007 r. przekazano sprawę do rozpoznania innemu sądowi właściwemu miejscowo. Sprzeciw został wniesiony przez dłużnika od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym w dniu 25 września 2007 r. Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2008 r. zostało wydane w wyniku złożenia zażalenia strony powodowej na postanowienie o przekazaniu sprawy z dnia 24 października 2007 r., w którym podnoszono, że zarzut

niewłaściwości miejscowej nie mógł być w ogóle badany przez Sąd Okręgowy z tej racji, gdyż został zgłoszony w sprzeciwie od nakazu zapłaty, a sprzeciw ten - w świetle art. 479^{8a} § 5 k.p.c.- powinien zostać odrzucony z powodu naruszenia postanowień art. 479⁹ § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny podzielił to stanowisko w zaskarżonym postanowieniu.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego pozwany zarzucił naruszenia art. 479^{8a} § 5 k.p.c.; wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia i oddalenia zażalenia strony powodowej, ewentualnie – o jego zmianę i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Skarżący podnosił, że nie istniały usprawiedliwione podstawy do odrzucenia sprzeciwu, mimo doręczenia odpisu sprzeciwu bezpośrednio stronie powodowej z pominięciem Sądu (art. 479⁹ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana zgłosiła zarzut niewłaściwości miejscowej, przy czym sprzeciw ten złożono w jednym egzemplarzu, a odpis sprzeciwu pełnomocnik strony pozwanej przesłał bezpośrednio pełnomocnikowi strony pozwanej. Powstała zatem kwestia, czy sprzeciw został w ogóle skutecznie wniesiony.

Zgodnie z art. 479⁹ § 2 k.p.c. sprzeciw od nakazu zapłaty należy złożyć z odpisem dla strony przeciwnej. W przepisie tym zawarto odstępstwo od reguły zawartej w art. 479⁹ § 1 k.p.c., zgodnie z którą strona reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika jest obowiązana doręczać odpisy pism procesowych z załącznikami bezpośrednio stronie przeciwnej. Ratio legis takiego odstępstwa wynika z potrzeby zapewnienia sądowej kontroli prawidłowości wniesienia omawianego środka zaskarżenia. Zgodnie bowiem z art. 505 § 1 k.p.c., w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu przewodniczący wyznacza rozprawę i zarządza doręczenie powodowi sprzeciwu wraz z wezwaniem na rozprawę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego eksponuje się to, że pozwany nie jest uprawniony do bezpośredniego przekazania pisma zawierającego zarzutów od nakazu zapłaty stronie przeciwnej, ponieważ pismo to podlega kontroli sądu i jego odpis musi być przekazany najpierw sądowi (postanowienie z dnia 14 czerwca 2000 r. V CKN 1121/00, nieopubl.). Bezpośrednie doręczenie odpisu sprzeciwu stronie przeciwnej może mieć zatem jedynie znaczenie informacyjne. W konsekwencji nie można podzielić stanowiska skarżącego, że – przesyłając odpis pisma zawierającego zarzuty bezpośrednio stronie powodowej - uczynił on w sensie procesowym "coś więcej", niż nakazywały mu przepisy postępowania cywilnego i w związku z tym sprzeciw od nakazu zapłaty ostatecznie został prawidłowo wniesiony. Trafna jest natomiast ogólna konstatacja Sądu Apelacyjnego, że sprzeciw wniesiony bez

odpowiedniego odpisu dla strony przeciwnej podlega odrzuceniu jako niedopuszczalny (art. 479^{8a} § 5 k.p.c. w z. z art. 479⁹ § 2 k.p.c.). Dlatego Sąd Najwyższy oddalił zażalenie strony pozwanej odnoszące się do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie II zaskarżonego postanowienia (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

W odniesieniu do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I zaskarżonego postanowienia powstaje kwestia dopuszczalności jego zaskarżenia w wyniku wniesienia zażalenia. Zgodnie z art. 394¹ § 2 k.p.c., w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹ k.p.c., a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Zaskarżone postanowienie w części rozstrzygającej o przekazaniu sprawy zgodnie z właściwością miejscową sądu (art. 200 § 2 k.p.c. w zw. z art. 202 k.p.c.) należy do grupy postanowień wymienionych w końcowym fragmencie wymienionego przepisu, tj. do postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Dlatego w tym zakresie należało odrzucić zażalenie pozwanego (art. 394¹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i w zw. z art. 373 k.p.c.).

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono stosownie do art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c.